

Kopsavilkums

- (1) Darbības programmas **mērķis ir definēt Kohēzijas politikas (KP) fondu prioritāros virzienus, mērķus un sasniedzamos rezultātus** saskaņā ar stratēģiju „Eiropa 2020”, Latvijas Nacionālās attīstības plānu 2014.–2020.gadam (NAP 2020), Nacionālo reformu programmu (NRP), Eiropas Savienības (ES) Padomes rekomendācijām par Latvijas 2013.gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Latvijas 2012.–2016.gada konverģences programmu, nacionālajām nozaru stratēģijām un citiem plānošanas dokumentiem, **kā arī noteikt vispārējos principus darbības programmā minēto KP fondu līdzfinansēto prioritāšu ieviešanā, uzraudzībā un izvērtēšanā.**
- (2) KP fondu līdzfinansētie ieguldījumi līdz šim 2007.–2013.gada plānošanas perioda ietvaros ir **radījuši būtisku stimulējošo ietekmi uz ekonomisko aktivitāti** un sagatavotā darbības programma nosaka to stratēģisku un efektīvu ieguldīšanu, lai nodrošinātu, ka pozitīvā ietekme uz ekonomisko attīstību palielinātos un saglabātos arī turpmākajos gados.
- (3) Turpmākai sekmīgai KP fondu ieviešanai kopumā pieejami 4 418,2 milj. EUR (ieskaitot Jauniešu nodarbinātības iniciatīvas finansējumu 29 milj. EUR apjomā). KP fondu ieguldījumu plānošanai un īstenošanai sagatavota **darbības programma**, kurā apvienots KP fondu ieviešanai pieejamais finansējums, nodrošinot tematiski **koncentrēta un savstarpēji papildinoša atbalsta sniegšanu identificētajām prioritārajām vajadzībām.**
- (4) Darbības programmā izvēlēti un izveidoti astoņi prioritārie virzieni un norādīts tiem pieejamais KP fondu finansējums. Katram no prioritārajiem virzieniem izvēlētas ieguldījumu prioritātes, kas atbilst KP fondu regulām. Prioritāro virzienu un ieguldījumu prioritāšu īstenošanai noteikti specifiskie atbalsta mērķi (SAM), kuriem, savukārt, noteikti sasniedzamie rezultāti un indikatīvās īstenojamās darbības šo rezultātu sasniegšanai.
- (5) Darbības programma saturiski strukturēta atbilstoši Eiropas Komisijas izstrādātajai veidlapai. Darbības programmā noteikti mehānismi savstarpējai atbalsta koordinācijai starp fondiem, plānotajām darbībām administratīvā sloga mazināšanai finansējuma saņēmējiem, atspoguļoti plānošanas periodā ieviešamie horizontālie principi, sniegta informācija par darbības programmas ieviešanas administratīvo ietvaru, plānotajiem izvērtēšanas pasākumiem.
- (6) Prioritārā virziena „**Pētniecība, tehnoloģiju attīstība un inovācijas**” ietvaros atbalsts tiks sniegts zinātnes, pētniecības un inovācijas kapacitātes stiprināšanai, atjaunojot un attīstot zinātnes un tehnoloģiju nozares cilvēkresursus, atbalstot pielietojamu pētījumu īstenošanu, veicinot zinātnisko institūciju koncentrēšanu (apvienošanu), uzlabojot pētniecības infrastruktūru un materiāltehnisko bāzi, veicinot starptautiskās sadarbības iespējas, kā arī sadarbību starp zinātniskajām institūcijām un privāto sektoru, atbalstot tehnoloģiju pārnesei, pētniecības rezultātu komercializāciju, jaunu, zinātnietilpīgu produktu un tehnoloģiju izstrādi. Atbalsts tiks sniegts arī tehnoloģiju pārnesei pakalpojumiem, tai skaitā

jaunradītā intelektuālā īpašuma aizsardzībai, licencēšanai un jaunu saimnieciskās darbības veicēju un inovatīvu produktu atbalstam tehnoloģiju inkubatoros sadarbībā ar augstākās izglītības iestādēm, tādējādi veicinot inovatīvu saimnieciskās darbības veicēju īpatsvara palielināšanos un privātā sektora investīciju pētniecībai un attīstībai palielināšanos.

- (7) Prioritārā virziena „**IKT pieejamība, e-pārvalde un pakalpojumi**” ietvaros atbalsts tiks sniegts visas Latvijas teritorijas līdzsvarotas attīstības veicināšanai, izveidojot vai uzlabojot elektronisko sakaru infrastruktūru, vienlaikus attīstot saimniecisko darbību veicinošu vidi, kas balstās uz pieejamu informāciju, publiskā sektora informācijas atkalizmantošanu, publiskā un privātā sektora integrētiem IKT risinājumiem un Latvijas iekļaušanos Eiropas vienotajā digitālā tirgū, kā arī uzlabojot iedzīvotāju kopējo dzīves kvalitāti, sniedzot ieguldījumu pakalpojumu pieejamībā, sabiedrības produktivitātes paaugstināšanā, administratīvā sloga samazināšanā un mobilitātes paaugstināšanā.
- (8) Prioritārā virziena „**Mazo un vidējo komersantu konkurētspēja**” ietvaros plānots veicināt ekonomisko aktivitāti, īpaši reģionos, un saimnieciskās darbības veicēju konkurētspēju un produktivitātes palielināšanos, nodrošinot saimnieciskās darbības attīstību veicinošas infrastruktūras izveidi, paplašinot finansējuma pieejamības iespējas, veicinot ārējo tirgu apguvi un Latvijas starptautiskās konkurētspējas stiprināšanu, attīstot klasteru darbību, cilvēkresursus, nodrošinot darba tirgus vajadzībām atbilstošu darbaspēku. Papildus minētajam tiks uzlabota tiesu sistēma un celta kapacitāte valsts pārvaldē darbam ar saimnieciskās darbības veicējiem saimnieciskās darbības vides uzlabošanas sekmēšanai. Vienlaikus plānots sniegt atbalstu saimnieciskajai darbībai nozīmīgu teritoriju infrastruktūras attīstībai atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām.
- (9) Prioritārā virziena „**Pāreja uz ekonomiku ar zemu oglekļa emisijas līmeni visās nozarēs**” kopējais mērķis ir primārās enerģijas patēriņa samazināšana un efektīvas un ilgtspējīgas energoresursu izmantošanas veicināšana dažādās nozarēs. Mērķa sasniegšanu sekmēs investīcijas gan enerģijas patēriņa samazināšanai rūpniecībā, gan energoefektivitātes paaugstināšanai un AER izmantošanas veicināšanai publiskajās un dzīvojamās ēkās, kā arī uzlabojot siltumavotu efektivitāti un sekmējot vietējo AER izmantošanu centralizētajā siltumapgādē, paredzot samazināt siltumenerģijas zudumus pārvades un sadales sistēmās. Papildus paredzētas investīcijas arī videi draudzīga transporta attīstībā, nodrošinot CO₂ gāzu emisiju samazināšanos.
- (10) Prioritārā virziena „**Vides aizsardzība un resursu izmantošanas efektivitāte**” ietvaros atbalsts tiks sniegts pasākumiem, kas paredz pielāgoties klimata pārmaiņām, samazinot plūdu un krasta erozijas risku apdraudējumu, pasākumiem, kas nodrošina apglabājamo atkritumu daudzumu samazināšanos un dažāda veida atkritumu atkārtotu izmantošanas, pārstrādes un reģenerācijas palielināšanos, līdztekus nodrošinot resursu efektīvu izmantošanu. Papildus paredzēti pasākumi, kas nodrošinās Latvijas iekšzemes un jūras ūdeņu labu vides stāvokli, kā arī ūdens resursu ilgtspējīgu izmantošanu, attīstot un uzlabojot ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas pakalpojumu kvalitāti un pieejamību atbilstoši ES direktīvu prasībām, kā arī nodrošinās dabas aizsardzības un saimniecisko interešu līdzsvarotību, saglabājot bioloģisko daudzveidību un aizsargājot ekosistēmas, vienlaikus nodrošināt sabiedrību un kompetentās institūcijas ar savlaicīgu un kvalitatīvu informāciju augstas vides kvalitātes un

bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai. Vienlaikus plānoti pasākumi, kas veicina integrētu reģionālo attīstību, nodrošinot ilgtspējīgu kultūras un dabas mantojuma izmantošanu, kā arī pasākumi, kas veicina pilsētu degradēto teritoriju reģenerāciju atbilstoši pašvaldības integrētajām attīstības programmām.

- (11) Prioritārā virziena „**Ilgspējīga transporta attīstība**” ietvaros atbalsts tiks sniegts, lai nodrošinātu komodālu, kvalitatīvu un konkurētspējīgu transporta infrastruktūru, veicinot transporta un loģistikas pakalpojumu attīstību, samazinot vides piesārņojuma līmeni, kā arī rada priekšnosacījumus līdzsvarotai reģionālajai attīstībai, veicinot jauna darbavietu radīšanu un ievērojamu pakalpojumu eksporta apjoma pieaugumu.
- (12) Prioritārā virziena „**Nodarbinātība, darbaspēka mobilitāte un sociālā iekļaušana**” ietvaros plānots atbalstīt darbaspēka pieprasījuma un piedāvājuma salāgošanu, gan pilnveidojot bezdarbnieku prasmes un kvalifikāciju, atbalstot reģionālo un starptautisko darbaspēka mobilitāti, veicinot jauniešu nodarbinātību un nodrošinot informāciju par darba tirgus situāciju un tendencēm ilgtermiņā. ES 2020 stratēģijas kontekstā ieguldījumi paredzēti arī darba vietu kvalitātes pilnveidei un gados vecāku strādājošo ilgākas nodarbinātības veicināšanai. Sociālās iekļaušanas jomā tiks atbalstīta nelabvēlīgākā situācijā esošo darbspējīgo iedzīvotāju aktivizēšana un šķēršļu mazināšana iesaistei darba tirgū, ko sekmēs arī profesionāla sociālā darba attīstība un sociālo pakalpojumu un veselības aprūpes kvalitātes un pieejamības pilnveide, t.sk. īstenojot pāreju no institucionālās aprūpes uz sabiedrībā balstītiem pakalpojumiem.
- (13) Prioritārā virziena „**Izglītība, prasmes un mūžizglītība**” ietvaros tiks nodrošināta kvalitatīva un iekļaujoša izglītība personības attīstībai. Tā ietvaros atbalsts tiks sniegts, lai uzlabotu augstākās izglītības studiju programmu kvalitāti un veicinātu to atbilstību tautsaimniecības izaugsmes vajadzībām; nodrošinātu vispārējās izglītības pieejamību un satura pilnveidi, t.sk. sekmējot darba tirgum atbilstošas karjeras izvēli un mazinot bērnu un jauniešu nabadzību un priekšlaicīgu izglītības sistēmas pamešanu; uzlabotu profesionālās un pieaugušo izglītības kvalitāti, pieejamību un atbilstību mainīgajām darba tirgus prasībām, t.sk. pilnveidojot nodarbināto profesionālo kvalifikāciju un kompetences.